

Utsikt från en bönpall

En resa i Norge i juli 1999

Start från Hammarö/Karlstad en gråmulen och varm onsdagsmorgon i mitten av juli – nio personer på sex motorcyklar. Färden gick i hög hastighet (väl hög) på krokiga vägar norrut genom Värmland, via Lysvik och Bograngen (trots att jag bott närmare 40 av mina drygt 50 år i Värmland har jag tidigare varit varken i Lysvik eller Bograngen!) till fika vid Klarälvens strand och sedan tankning i Långflon – sista möjligheten före passagen av norska gränsen. Där tankade en massa norrmän sidflask och annat EU-god(i)s; gemensam kö för bensin och livsmedel och endast en kassa gjorde att proceduren tog tid.

Nästa stopp i Trysil för att handla kneiplimpa (det norska fullkornbrödet) och andra nödvändigheter för lunchen, som avåts vid Engeren några mil norr om Trysil. Redan där skedde en uppdelning av gruppen i sådana med och sådana utan Trangiakök. Vi med (Lars, Kjell, Yngve och jag) lagade käk vid vägkanten medan övriga snart fortsatte vidare norrut. Vi återförenades i Sömodal – då hade det börjat regna (tidvis ganska rejält) – och beslöt fortsätta några timmar till innan det var dags att stanna för natten. Vägen genom Hodalen mot Tolga (vid Glomma) var jättefin – kurvig med bra beläggning och vackra omgivningar. Vi följde Glomma söderut till Tynset, där vi hyrde ett par stugor (obetydligt större än 4-manstält) och fick skydd för regnet som fortsatte trumma hela natten i en hopplös kamp mot snarkningskonserten i vår stuga.

Torsdag morgon åkte vi i "Trangia-gruppen" i förväg efter att ha utväxlat mobiltelefonnummer och kommit överens om var vi skulle träffas. Vi följde Orkladalen till Ulsberg och sedan E6-an till Oppdal på randen av Dovrefjäll. Naturen fick alltmer fjällkaraktär, vägen fortsatta att kurva sig och följde vattendrag med mäktiga forsar. Emellanåt kom lite regn, men inte så det störde. Domus i Oppdal erbjöd ärtsoppa med bröd och kaffe för 30 pengar – det var skönt att komma in och få lite värme både inombords och utifrån. Från Oppdal följde vi Sunndalen ner till Sunndalsöra (alpint klättercentrum) vid fjorden. En mycket vacker och njutbar väg – och långt ute över havet i väster kunde vi skönja en strimma blå himmel. Vi tog sikte på den blå strimman och följde fjorden – intill, över och under - mot Kristiansund och med Atlanterhavsveien som mål. Atlanterhavsveien – åtta kilometer längst ute i kustbandet, på några kobbar och många broar med horisonten som granne. Där kom solen! Det var redan kväll och oerhört vackert när vi fortsatte mot Molde. Och fick se den mest magnifika regnbåge jag någonsin skådat – en full båge med båda ändar i fjorden.

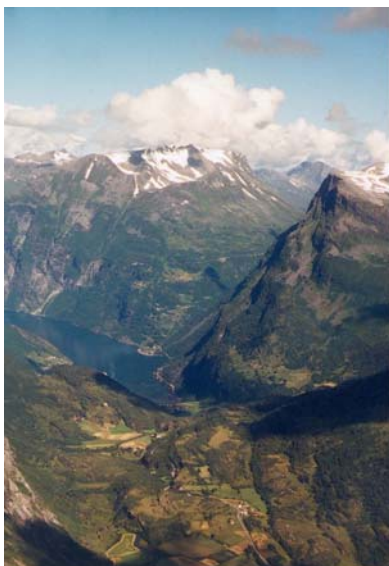
I Molde var det jazzfestival – massor av folk, fullbelagt på campingen (den temporära festivalcampingen tilltalade inte – där bor folket som håller igång hela natten) och fullt på restaurangerna. Så vi handlade lite (i Molde finns endast lättöl i vanliga butiker), åkte tillbaka några kilometer och slog upp tälten på Bjørnstad camping och tände Trangiaköken. Så började det regna igen.

Fredag morgon tog vi sikte på Ålesund (genom bl a en tunnel i spiral under fjorden) – en mycket vacker stad med en stadskärna byggd i Jugendstil, återuppbyggd efter en omfattande brand i början av 1900-talet. En promenad i staden och en pilsner i solen på en uteservering med italiensk musik och vykortsskrivande

Sedan blev det stora vägen (som inte var så stor) till Åndalsnes och Trollväggen. Det var högt! Och brant! Innan vi hade fått nackspärr åkte vi vidare uppför Trollstigen. Vilken väg! Som passagerare utan alltför mycket svindel kunde jag njuta av både utsikt, tjusiga berg och massor av

Fjällbrud – en blomma av orkidétyp som växer i klasar på bergväggen (jag minns min barndoms vandringar i Jotunheimen när min far klättrade med dödsförakt i branterna för att fotografera dessa rara blommor). Tjusigt! Att det var snäva serpentinsvängar och ibland svårt att komma runt bekymrade mig inte så mycket från min position. Höjdrädda må stirra in i berget för att slippa se hur högt och brant det är. Väl uppe ställde vi cyklarna och promenerade till utsikten och fick en överblick över vad vi just hade tagit oss uppför. Hur kan någon över huvud taget komma på idén att bygga en väg här? Det var stilig!

Efter en fika i solen som började sänka sig bakom fjället gick färden vidare mot Geiranger – "Ducativäg" i härliga svängar över fjället (och ännu en magnifik regnbåge, den här gången spände den över ett högt fjäll), serpentiner ned till fjorden igen, färja över, serpentiner upp på nästa fjäll och slutligen Örneveien med nya serpentiner ned mot Geirangerfjorden. Vilken utsikt! De sju systrarna (vattenfall) på norrsidan och Prekestolen (inte den "riktiga" som ju finns vid Stavanger) på sydsidan av fjorden, och solen som höll på att gå ned. Vid tiotiden kom vi till campingen längst in i fjorden, reste tälten och hittade resten av gänget (som valt en annan väg) på puben. Öl och pizza. Inte ett moln på den allt djupare blå himlen. Dånnet från forsen dränkte alla snarkningar utom de allra närmaste.

Lördag morgon klockan sju: uppstigning. Allt var blött av dagg och kondens! Himlen blå, men solen gömde sig bakom de höga fjällen. Det var kallt! Vi packade ihop och for upp på fjället – uppför ytterligare en serpentinväg med fantastisk utsikt - och åt frukost vid en snöleka i solen. Mycket skönare kan det inte bli! Högt ovanför oss cirklade en örn – och en buss på väg upp till Dalsnibba (1476 möh). Det var vårt nästa mål. En smal grusväg i ett antal serpentin och utan räcken upp till toppen. Och en härförande utsikt ned över Geiranger och fjorden.

Framför oss på vägen ned hade vi en skräckslagen tysk på en HD Electra Glide – han körde mitt i vägen så sakta att man oroligt undrade hur han kunde hålla balansen.

Ottadalen ner till Lom (den norska glassbilen låter inte lika eländigt som den svenska men ser likadant ut) och sedan Böverdalen upp på fjället igen. Då var vi i kanten av Jotunheimen och hade hela det imponerande fjällmassivet framför ögonen. Snöklädda fjäll och delvis isbelagda sjöar – och blå himmel - så långt man kunde se. Oerhört vackert! Från Turtagrö en liten smal väg över fjället (tacka kraftledningsbyggarna för den!) till Övre Årdal (ytterligare en fantastiskt vacker serpentinväg ner till havsnivå), där vi tänkte köpa födelsedagstårta. Klockan fem en lördag! Det var bara Rimi som var öppet så dags, så det fick bli en inplastad äppeltårta, som avnjöts i myggors sällskap vid stranden av Tyin. Djungeloljan fungerade dock, tårten var faktiskt god och det var skönt att sträcka ut sig på marken en stund. Man blir trött även av att sitta bakpå.

Skulle vi fortsätta över Valdresflyet som planerat eller ..? Jo, det skulle vi, men Lars behövde köpa olja först. Efter att ha skapat bättre balans mellan natur- och kulturopplevelser genom ett stopp vid Öye stavkyrka (en liten fin kyrka från 1100-talet vackert belägen vid Vangsmjösa) rullade vi in på en mack i Vang – och där dog vår motorcykel! Inte skuggan av liv! Efter att ha stressat kassapersonalen tog Lars saken i egna händer och hämtade instrument i verkstaden (självbetjäning) och ställde diagnos: batteriet slut! Så var det! Endast två år gammalt och helt utan förvarning hade batteriet lagt av. En koll i hyllorna i verkstaden visade att

där fanns ett precis likadant batteri, och efter att ha mobiliserat en person som visste hur det skulle gå till kunde det nya batteriet monteras och vi for vidare när klockan var halv tio. Vi skippade Valdresflyet för att slippa tälta i minusgrader och körde dalen nedåt till Fagernes, där Lars kände till en liten fin camping (där de hade friska blommor i tvättrummet). Upp med tälten, eld i Trangiaköken och lite myggsprej och whisky. Sedan var det natt. Inom en minut sov sällskapet.

Söndag - sista dagen – hemresa. Det kändes som alltid lite vemodigt när en trevlig resa går mot sitt slut. Ner genom Aurdalen, en riktig kulturbygd, och över till Gjøvik och Mjøså. Jättefin väg längs Mjösås västra sida, sedan österut till Sand och Kongsvinger. Därifrån blev det raka spåret hem till Karlstad, med en sista paus vid Nysockensjön mellan Åmotfors och Arvika.

Några reflexioner:

- Tält har begränsad livslängd. Nytt tält behövs till nästa resa!
- Tunneltält är rymligare än ryggstålt
- Trangiakök med gasol är snabbare än sprit-d:o – och sotar mindre. Men är mindre autentiskt.
- Badrätt tog upp onödig plats i bagaget.
- Tält är lyhörda. Gå omkring på en campingplats och lyssna!
- Fyra normän rymmer i ett litet kupoltält (fråga mig inte hur, men de verkade glada och nöjda, även på morgonen).
- Tunnlar är obehagliga – i synnerhet sådana utan belysning, drypande fuktiga och som kröker. De kan dock åtminstone delvis undvikas om man studerar kartan lite noggrant.
- Som passagerare ser man mindre av vägen och mer av omgivningen – man skulle dock behöva kullager i nacken!
- Med någorlunda lika inställning till ätande, sovande, åkande mm är förutsättningarna goda att gruppen ska fungera bra och resan ska bli trevlig.
- Mathållningen blev man inte fet av. Minus två kilo som extra bonuseffekt.
- Man ska ha tur – och goda vänner. ”Då ärner då sej”.
- Mobiltelefon är bra – bara man vet vart man ska ringa.
- Nästa år ska jag köra själv (?!).
- Norge är fantastiskt - nästan onödigt - vackert. Luktas dock bitvis lite illa av flytgödsel.